כג: היה נוטל פרק שלישי סוטה

עין משפט נר מצוה

נה א מיי' פ"ה מהל' טומאת צרעת הלכה ח:
ב (מיי' פ"ב מהל' אבל הל"ו, ופ"ג הל' יא טוש"ע יו"ד סי' שפג סעי' ג):
נו ג מיי' פ"ב מהל' נזירות הלכה יג:
נז ד מיי' שם פ"ח הלכה טו:
א ה מיי' פ"ב מהלכות סוטה הלכה ב:
ב ו מיי' שם הלכה ז והלכה ט:

תוספות שאנץ

ה"ג ואפי' רבנן לא פליגי עליה אלא במנחת חוטא דבת הקרבה היא דמקשינן חובתו לנדבתו דלא בעיא קמיצה אבל הא דלאו בת הקרבה היא דלמא כתר דידה. אולי ושירים גמורין נינהו אפי' רבנן מודו דמתפוررין אבית הדשן ליה. ה"ג א"כ מה ת"ל איש לענין שלמטה לא למעוטי מטומאה האמורה בפסוק זה בא למעוטי אלא מענין האמור בפסוק שלאחריו דכתיב ביה פרישה ופרימה דליכא למימר דרענין שלמעלה קאמר דדוקא האיש נחלט ואין האשה נחלטת [ה] דהא אינה פורעת ופורמת. אותו בלא כסותו ולא אותה בלא כסותה. וא"ת לרבנן דר' יהודה דלעיל דאמרי אין האשה נקלת עורמה משום דחיישינן להדהור ובעי נמי ברור לה מיתה יפה [ו] ותיפוק לי מהאי קרא. וי"ל דאי מההיא אשה בין בכסותה בין שלא בכסותה קס"ל רב נחמן דאמר קרא ואהבת לרעך כמוך. אבל ר' יהודה דאמר לעיל דאין מכסין אותה אלא שני פרקים משום דצערא דגופה עדיף טפי (ולית ליה) [וא"ת אמ' לית ליה] הך דרשא דהכא הא אותה בכסותה. וי"ל דאה"נ דלית ליה א"נ אית ליה וסבירא ליה דקרא לא אתא אלא שיכסו אותה שני פרקים אבל יותר לא משום צערא דגופה עדיף טפי ורדצה לומר הא אותה בכסותה בשני פרקים שמכסין אותה: בגנבתו ולא בגנבתה כו'. ואע"ג דדרש' מהאי קרא בגנבתו ולא בכפלו בגנבתו ולא בזמנו (שאם הודה לא ישלם פי' שנים ממה שהודם) בגנבתו גנבה אחת ולא ב' גנבות י"ל דכולהו הני דרשות

ש"מ: **פליק פ"ד דקא ס"ק שלישי ארוסה**

ושומרת יבם לא שותות ולא נוטלות כתובה שנאמר תשטה אשה תחת אישה פרט לארוסה ושומרת יבם אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתינה

מסורת הש"ס

ה) וקדושין לה:.
ו) [כריתות מ: ערכין ג:].
ז) מיר כח:. ד) [עס ל:].
ח) [נהדרין מה.]. ט) [נהדרין מו. ז) יבמות נח. קדושין מ:. מ) [דברים כב].
י) [נקמן כד.]. י) [לעיל יח:]. כ) [אמורה. רש"ל].
ל) [שיך לעמוד ה' בתמנה].
מ) [נ"ו שיך לע"ז בתמנה].
נ) [קדושין טו.]. ס) [לעיל למפקן. ע) [לעיל יח:].

תורה אור השלם

1. וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל:
ויקרא ו טז
2. ולא יחלל זרעו בעמיו כי אני יי מקדשו: ויקרא כא טו
3. ויאמר יי אל משה אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו:
ויקרא כא א
4. כל זכר בבני אהרן יאכלנה חק עולם לדרתיכם מאשי יי כל אשר יגע בהם יקדש:
ויקרא ו יא
5. איש צרוע הוא טמא הוא טמא יטמאנו הכהן בראשו נגעו:
ויקרא יג מד
6. והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהיו פרומים וראשו יהיה פרוע ועל שפם יעטה וטמא טמא יקרא ויקרא יג מה
7. ואמר אבי הנער אל הזקנים את בתי נתתי לאיש הזה לאשה וישנאה: דברים כב טו
8. וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים:
שמות כא ז
9. הוצא את המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל השומעים את ידיהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה: ויקרא כד יד
10. והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו:
דברים יז ה
11. וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותליתו אתו על עץ:
דברים כא כב
12. אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו: שמות כב ב
13. זאת תורת המצרע אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה:
במדבר ה כט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ה"ג וכו' ופורס כו' פי' מה ת"ל: (ב) ר"ה ורגמו אותו מאו אותו אלימא וכו' ולא בכפות: (ג) רש"י ד"ה ולא נוטלות וכו' ושומרת יבם:

מוסף רש"י

כשהוא אומר והצרוע. משמע נרוע אחרינא לרבות את כולה. מה

כהן ולא כהנת. ירושלמי ר' אבהו בעי קמיה ר"ל והכתיב (ויקרא כב) והכהן כי יקנה נפש קנין כספו מעתה כהן ולא כהנת מ"ל והכהן המשיח תחתיו מבניו אם שבנו עומד תחתיו ילמה זו שאין בנה עומד תחתיה ה"ה דכפרק הזרוע (חולין דף קלב.) הוה מלי לשנויי נמי הכי ונתן לכהן הזרוע דלא אמר לכהן ולא לכהנת אלא אפילו לכהנת דהכא טעמא משום דכתיב והכהן המשיח תחתיו מבניו אבל התם דחי ליה משום דלהכהן ובניו כתיב בפרשת מנחה אי נמי משום דהתם הוי מיעוטא אחר מיעוטא: [ו]**מה** בין **איש לאשה.** בתוספתא (פ"ב) קא חשיב עובר על מצות עשה שהזמן גרמה מה שאין כן באשה האיש עובר על כל תקיף ועל כל תשמיש ועל כל טעמא למתיב מה שאין כן באשה האיש גדון בכן סורר ומורה ונעבוד ומסקר ואין האשה נעטפת ומספרת האיש נמכר ונשנה ואין האשה נמכרת ונשנית האיש נלעג ונמכר לעבד עברי וקונה לעבד עברי ואין האשה נלעגת ונמכרת וקונה ולא קתני התם כל הני דמתני' אלא דזכלי בנתו ומשום דמפרש התם בכסף ונשטר ובכיאה ותימה אמאי לא חשיב נמי סמיכות תנופות הגשות וקמיצות דבין כהן לכהנת וכל הני דתנן בפ"ק דקידושין (דף ו.) ולא קתני נמי שהעברי יוצא בשנים ויבוכל ובמיתת האדון משא"כ בעבריה הזב מטמא בראיות ולא הזבה מלורע אסור בתשמיש המטה ולא מלוטעת כדמפרש בריש פרק ממוסרי כפרה (כריתות דף ח:) מתון להחלו ולא מתון לאחלה:

[ח]**האיש** מגלח על נזירות. בפ"ד דנזיר (דף ג.) ובפרק בתרא דכריתות (דף מ:) מפ' דלוקא על מעות סתומין ולא על מעות מפורשין: **שנאמר** את בתי. מרישא דקרא יליף ליה ואמר אני הנערה אל הזקנים משמע למעט אמה דאינה זכאה בנתה לאמה: **ותלית** אותו **ולא** אותה. בפרק נגמר הדין (סנהדרין דף מו.) נפקא לן מוכי יהיה בחיים ולא באשה: **בגניבתו** ולא בגניבתה. תימה כיון דאי בגנבה אינה נמכרת בגניבתה מ"כ אין ב"ד רשאין למוכרה דבית דין אין מוכרין אלא בגניבתו ובפ"ק דקידושין (דף יד:) ממעטי רבנן מוכלע את אזנו אזנו שלו ולא אזן של מוכר עצמו דדוקא מכרוהו בית דין נרצע ואשה הואיל ואין בית דין מוכרין אותה אלא בגניבתה דאינה נרצעת ואמאי איצטריך לרבנן [ט]למילף מהעבד ולא אמה העבריה דאינה נרצעת וי"ל כיון דאינה נמכרת אלא ע"י אביה סד"א תיהוי מכירה דאב במקום מכירת בית דין ותרצע להכי איצטריך קרא:

הדרן עלך היה נוטל

ושומרת יבם לא שותות ולא נוטלות כתובה. ירושלמי יודעת היתה שאין אלוקה שותה ואמה הכניסה עצמה [מ]למספר הזה המרובה בשביל לפוסלה מכתובתה פר"ח אלוקה אע"פ שאין לה כתובה יש לה מנה ומאתים ועל מנה ומאתים קתני הכא לא נוטלת כתובתה רש"י פי' דליכא למיפסא ממתני' הא דאמר רב המנונא [נ]שומרת יבם שזנתה אסורה ליבמה דאפילו אי לית לן דרב המנונא מיהו אי לא בעי יבם למיפסא אשה זונה אינה נוטלת כתובתה מיהו תימה אי לית לן דרב המנונא קרא מאי איצטריך למעוטי והא תנן בפרק היה מביא (לעיל דף יח:) כל שתינעל ולא תהא אסורה לו לא היה מתנה דמה קינוי שייך היכא דלא מיתסרא בתמיריותיה אלא מדאיצטריך למעוטי ש"מ דמיתסרא מיהו ליכא למיפסא מהכא משום דמוקי לה בגמרא כגון שבא עליה יבם בבית אמיו דקנאה לפוטרה בגט בלא חליצה אפילו אליבא דשמואל הלכך שייכא נמי אשמן ליאסר עליו בזנות כדברי הכל: **אלמנה** ל"ב"ג וכו'. האי דלא עריב ותני להו אלו לא שותות ולא נוטלות כתובתן ותני אלוקה ושומרת יבם אלמנה לכ"ג וכו' מעוברת תמיכרו ומניקת תמיכרו ומיניקת זקינה וכו' י"ל משום הכי פלגינהו משום דחלוקין בטעמם מיהו אמאי לא תנא מעוברת בתר בכא דאלמנה לכ"ג דדמי בטעמא וה"ל למיתני בתחלת הפרק אלו לא שותות ובתר ליחשב ולזל כולהו כל הני דדמיין להדדי כל חד וטפי הוה שייך למיתני אלו בראש כולן ממאי דתני קלת דלא שותות והדר תני אלו:

שאינה

ת"ל איש לענין שלמטה. דמשמע איש ולא אשה, ולאו אטעמא שמתני קאי, דהתם אפילו אשה, אלא אקרא דלמעוטי קאי דמשמעתי כפרישה ופרימה (שם) שפרישה ופרימה כתובה בתחלתה לומר לך איש פורע ופורס (כריתות ח:). הלכה היא בנזיר. שקאים מזיר ולא אשה (נזיר כח:). הלכה היא בנזיר. שהכן מגלח ואין לנו ללמוד הימנו, אלא מה שמקורת היא ביתיו כן ולא כת (שם ל:). הדרן עלך היה נוטל לא שותות. אם נתתי דבעינן תחת אישה (קדושין כז. יבמות נח:). ולא נוטלות כתובה. אם קינא לה ונפטרה, שהיא נרמה לאסור עליו עצמה (שם).

ה) נשון זה ל"ש דהא כהדיא תמריגן בגפ"ל מקרא דאשה נמי נחלטת ותולי דע"ש הוא ל"ל דהא והצרוע כתיב. ו) ר"ל כמו לאיתא בנהדרין דף מה וע"ש ברש"י ד"ה להרהורא ובתוס' שם ד"ה הא. ז) מלאה דל"ל דהלכה דשומרת יבם שזינתה דנאסרת על היבם ותן ברש"י וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com